

Întrebări frecvente cu privire la hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-311/18 - *Data Protection Commissioner împotriva Facebook Ireland Ltd și Maximilian Schrems*

Adoptate la 23 iulie 2020

Prezentul document vizează prezentarea de răspunsuri la unele întrebări frecvente primite de către autoritățile de supraveghere („AS”) și va fi elaborat și completat de o analiză ulterioară, întrucât CEPD continuă să examineze și să evalueze Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene („Curtea”).

Hotărârea C-311/18 poate fi găsită [aici](#), iar comunicatul de presă al Curții poate fi găsit [aici](#).

1) Ce a statuat Curtea în hotărârea sa?

- ➔ În hotărârea sa, Curtea a examinat validitatea Deciziei 2010/87/UE privind clauzele contractuale standard („SCC”) și a considerat că aceasta este validă. Într-adevăr, validitatea deciziei respective nu este pusă în discuție prin simplul fapt că, dat fiind caracterul contractual al acestora, clauzele standard privind protecția datelor din decizia respectivă nu impun obligații autorităților din țara terță în care pot fi transferate datele.

Cu toate acestea, validitatea menționată depinde, a adăugat Curtea, de aspectul dacă Decizia 2010/87/UE cuprinde mecanisme eficiente care permit, în practică, să se asigure respectarea nivelului de protecție care este, în esență, echivalent cu cel garantat pe teritoriul UE prin RGPD și suspendarea sau interzicerea transferurilor de date cu caracter personal, întemeiate pe astfel de clauze, în cazul încălcării acestor clauze sau al imposibilității de a le onora.

În acest sens, Curtea evidențiază, în mod special, faptul că Decizia 2010/87/UE impune unui exportator de date și destinatarului datelor („importatorul de date”) obligația de a verifica, înainte de orice transfer și ținând cont de împrejurările transferului, dacă respectivul nivel de protecție este respectat în țara terță în cauză și că Decizia 2010/87/UE impune importatorului de date să informeze exportatorul de date cu privire la eventuala sa imposibilitate de a asigura conformitatea cu clauzele standard privind protecția datelor și, dacă este necesar, cu orice măsuri suplimentare celor prevăzute de clauzele respective, exportatorul de date fiind atunci

obligat, la rândul său, să suspende transferul datelor și/sau să rezilieze contractul cu importatorul de date.

- ➔ De asemenea, Curtea a examinat validitatea Deciziei Scutul de confidențialitate (Decizia 2016/1250 privind caracterul adecvat al protecției oferite de Scutul de confidențialitate UE-SUA), întrucât transferurile în cauză, în contextul litigiului național care a generat cererea de decizie preliminară, au avut loc între UE și Statele Unite („SUA”).

Curtea a considerat că cerințele legislației naționale a SUA și, în special, anumite programe care permit accesul autorităților publice ale SUA la datele cu caracter personal transferate din UE în SUA în scopuri de securitate națională, determină limitarea protecției datelor cu caracter personal care nu sunt restricționate astfel încât să se asigure îndeplinirea cerințelor echivalente în esență cu cele prevăzute în dreptul Uniunii¹ și că această legislație nu conferă persoanei vizate drepturi opozabile în fața instanțelor judecătorești împotriva autorităților americane.

Ca urmare a unui asemenea nivel de ingerință în drepturile fundamentale ale persoanelor ale căror date sunt transferate în țara terță respectivă, Curtea a declarat Decizia privind caracterul adecvat al Scutului de confidențialitate ca fiind nevalidă.

2) Are hotărârea Curții implicații asupra altor instrumente de transfer decât Scutul de confidențialitate?

- ➔ În general, pragul stabilit de către Curte pentru țări terțe se aplică, de asemenea, tuturor garanțiilor adecvate prevăzute la articolul 46 din RGPD, care sunt utilizate pentru transferul de date din SEE în orice țară terță. Legislația SUA la care se referă Curtea (și anume, articolul 702 din FISA și O.E. 12333) se aplică pentru orice transfer efectuat pe cale electronică în SUA, care intră sub incidența acestei legislații, indiferent de instrumentul de transfer utilizat pentru transfer².

3) Există o perioadă de grație în care pot continua transferul de date către SUA fără evaluarea temeiului juridic pentru transfer?

- ➔ Nu, Curtea a declarat nevalidă Decizia Scutul de confidențialitate, fără a menține efectele acesteia, deoarece legislația SUA examinată de către Curte nu oferă un nivel de protecție echivalent în esență cu cel al UE. Această evaluare trebuie luată în considerare în cazul oricărui transfer către SUA.

4) Am transferat date unui importator de date din SUA care respectă Scutul de confidențialitate; cum ar trebui să procedez acum?

- ➔ Transferurile efectuate în temeiul acestui cadru legislativ sunt ilegale. În cazul în care doriți să transferați în continuare date către SUA, trebuie să verificați dacă puteți face acest lucru în condițiile prevăzute mai jos.

---

¹ Curtea subliniază faptul că anumite programe de supraveghere care permit accesul autorităților publice americane la datele cu caracter personal transferate din UE în SUA în scopuri de securitate națională nu prevăd limitări ale puterii conferite autorităților americane sau existența unor garanții pentru persoane din afara Statelor Unite, care ar putea fi vizate.

² Articolul 702 din FISA se aplică oricărui „furnizor de servicii de comunicații electronice” [a se vedea definiția prevăzută la articolul 50 alineatul 1881 litera (b) punctul (4) din USC], iar O.E. 12 333 organizează supravegherea electronică, aceasta fiind definită drept „intrarea în posesia unei comunicări care nu deține caracter public realizate pe cale electronică, fără consimțământul persoanei care este parte la o comunicație electronică sau, în cazul unei comunicări care nu este realizată pe cale electronică, fără consimțământul persoanei care este în mod vizibil prezentă la locul comunicării, însă fără a include utilizarea echipamentelor de radiogoniometrie exclusiv pentru stabilirea locației unui transmițător” [articolul 3.4 litera (b)].

5) Utilizez SCC cu un importator de date din SUA; cum ar trebui să procedez?

- Curtea a constatat că legislația SUA (și anume articolul 702 din FISA și O.E. 12333) nu asigură un nivel de protecție echivalent în esență.

Dacă puteți transfera sau nu date cu caracter personal în temeiul SCC va depinde de rezultatul evaluării dumneavoastră, ținând cont de împrejurările transferurilor și de măsurile suplimentare pe care le-ați putea institui. Măsurile suplimentare față de SCC, care sunt instituite în urma unei analize de la caz la caz a împrejurărilor specifice unui transfer, ar trebui să asigure faptul că legislația SUA nu afectează nivelul adecvat de protecție pe care acestea le garantează.

Dacă ajungeți la concluzia că, ținând cont de împrejurările transferului și de eventualele măsuri suplimentare, nu sunt asigurate garanțiile adecvate, trebuie să suspendați sau să încetați transferul de date cu caracter personal. Cu toate acestea, dacă intenționați să transferați în continuare date în pofida acestei concluzii, trebuie să notificați AS competentă din țara dumneavoastră³.

6) Utilizez regulile corporatiste obligatorii („BCR”) cu o entitate din SUA; cum ar trebui să procedez?

- Dată fiind Hotărârea Curții, care a declarat nevalidă Decizia Scutul de confidențialitate din cauza nivelului de ingerință în drepturile fundamentale ale persoanelor ale căror date sunt transferate în respectiva țară terță, care a fost generat de legislația SUA, și faptul că Scutul de confidențialitate a fost menit, de asemenea, să aducă garanții pentru datele transferate prin alte instrumente precum BCR, examinarea Curții se aplică și în contextul BCR, întrucât legislația SUA va prevala, de asemenea, în cazul acestui instrument.

Dacă puteți transfera sau nu date cu caracter personal în temeiul BCR va depinde de rezultatul evaluării dumneavoastră, ținând cont de împrejurările transferurilor și de măsurile suplimentare pe care le-ați putea institui. Aceste măsuri suplimentare față de BCR, care sunt instituite în urma unei analize de la caz la caz a împrejurărilor specifice unui transfer, ar trebui să asigure faptul că legislația SUA nu afectează nivelul adecvat de protecție pe care acestea le garantează.

Dacă ajungeți la concluzia că, ținând cont de împrejurările transferului și de eventualele măsuri suplimentare, nu sunt asigurate garanțiile adecvate, trebuie să suspendați sau să încetați transferul de date cu caracter personal. Însă, dacă intenționați să transferați în continuare date, în pofida acestei concluzii, trebuie să notificați AS competentă din țara dumneavoastră⁴.

7) Care este situația altor instrumente de transfer în temeiul articolului 46 din RGPD?

- CEPD va evalua consecințele hotărârii asupra altor instrumente de transfer decât SCC și BCR. Hotărârea clarifică faptul că standardul garanțiilor adecvate prevăzute la articolul 46 din RGPD este acela al „nivelului echivalent în esență”.

---

³ A se vedea, în mod specific, considerentul 145 din Hotărârea Curții și clauza 4 litera (g) din Decizia 2010/87/UE a Comisiei, precum și clauza 5 litera (a) din Decizia 2001/497/CE a Comisiei și anexa Setul II litera (c) din Decizia 2004/915/CE a Comisiei.

⁴ A se vedea, în mod specific, considerentul 145 din Hotărârea Curții și clauza 4 litera (g) din Decizia 2010/87/UE a Comisiei. A se vedea, de asemenea, punctul 6.3 din WP256 rev.01 (Grupul de lucru „Articolul 29”, Document de lucru de stabilire a unui tabel cu elementele și principiile care trebuie menționate în regulile corporatiste obligatorii, aprobat de CEPD, http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=614109) și punctul 6.3 din WP257 rev.01 (Grupul de lucru „Articolul 29”, Document de lucru de stabilire a unui tabel cu elementele și principiile care trebuie menționate în regulile corporatiste obligatorii pentru persoanele împuternicite de operatori, aprobat de CEPD, http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=614110).

Astfel cum a subliniat Curtea, ar trebui remarcat faptul că respectivul articol 46 apare în capitolul V din RGPD și, în consecință, trebuie să fie interpretat în contextul articolului 44 din RGPD, care prevede că „*Toate dispozițiile din prezentul capitol se aplică pentru a se asigura că nivelul de protecție a persoanelor fizice garantat prin prezentul regulament nu este subminat*”.

8) Pot utiliza una dintre derogările de la articolul 49 din RGPD pentru a transfera date către SUA?

- Pot fi încă transferate date din SEE în SUA în temeiul derogărilor prevăzute la articolul 49 din RGPD, cu condiția să se aplice condițiile stabilite în articolul respectiv. CEPD face trimitere la orientările sale privind dispoziția respectivă⁵.

În mod specific, ar trebui reamintit faptul că atunci când transferurile sunt întemeiate pe consimțământul persoanei vizate, acesta ar trebui să fie:

-) explicit,
-) specific transferului sau setului de transferuri de date în cauză (însemnând că exportatorul de date trebuie să se asigure că obține consimțământul specific înainte de efectuarea transferului, chiar dacă acest lucru se realizează după colectarea datelor) și
-) în cunoștință de cauză, în special în ceea ce privește posibilele riscuri ale transferului (însemnând că persoana vizată ar trebui să fie informată, de asemenea, cu privire la riscurile specifice care decurg din faptul că datele lor vor fi transferate într-o țară care nu asigură o protecție adecvată și că nu sunt puse în aplicare garanții adecvate care vizează asigurarea protecției datelor).

În ceea ce privește transferurile necesare pentru executarea unui contract între persoana vizată și operator, ar trebui reținut faptul că datele cu caracter personal pot fi transferate doar atunci când transferul este ocazional. Ar trebui să se stabilească, de la caz la caz, dacă transferurile de date sunt considerate drept „ocasionale” sau „neocasionale”. În orice caz, această derogare poate fi utilizată doar atunci când transferul este necesar în mod obiectiv pentru executarea contractului.

În ceea ce privește transferurile necesare din considerente importante de interes public (care trebuie să fie recunoscute în dreptul Uniunii sau al statelor membre⁶), CEPD reamintește faptul că cerința esențială pentru aplicabilitatea acestei derogări o reprezintă constatarea unui interes public important, nu tipul organizației, și că, deși această derogare nu este limitată la transferuri de date care sunt „ocasionale”, aceasta nu înseamnă că transferurile de date efectuate în temeiul derogării privind interesul public important pot fi efectuate pe o scară largă și în mod sistematic. Trebuie să se respecte, în schimb, principiul general conform căruia derogările prevăzute la articolul 49 din RGPD nu ar trebui să devină „norma” în practică, ci să fie limitate la situații specifice, iar fiecare exportator de date trebuie să se asigure că transferul trece testul de strictă necesitate.

9) Pot să utilizez în continuare SCC și BCR pentru a transfera date într-o altă țară terță decât SUA?

- Curtea a indicat faptul că în principiu SCC pot fi utilizate în continuare pentru a transfera date către o țară terță, însă pragul stabilit de Curte pentru transferurile către SUA se aplică pentru orice țară terță. Același lucru este valabil și pentru BCR.

⁵ A se vedea Orientările 2/2018 privind derogările prevăzute la articolul 49 din Regulamentul 2016/679 ale CEPD, adoptate la 25 mai 2018, https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_2_2018_derogations_ro.pdf, p.3.

⁶ Referirile la „statele membre” trebuie înțelese ca referiri la „statele membre ale SEE”.

Curtea a subliniat faptul că exportatorul de date și importatorul de date sunt cei care au responsabilitatea de a aprecia dacă nivelul de protecție impus prin dreptul Uniunii este respectat în țara terță în cauză pentru a stabili dacă garanțiile oferite de SCC sau BCR pot fi respectate în practică. În caz contrar, ar trebui să verificați dacă puteți prevedea măsuri suplimentare pentru a asigura un nivel de protecție echivalent în esență cu cel prevăzut în SEE, precum și dacă legislația țării terțe în cauză nu va afecta aceste măsuri suplimentare în așa fel încât să împiedice eficacitatea acestora.

Puteți contacta importatorul de date aferent dumneavoastră pentru a verifica legislația țării sale și a colabora în vederea evaluării acesteia. În cazul în care se stabilește de către dumneavoastră sau de către importatorul de date din țara terță că datele transferate în temeiul SCC sau BCR nu beneficiază de un nivel de protecție echivalent în esență cu cel garantat în SEE, ar trebui să suspendați imediat transferurile. Dacă nu, trebuie să notificați AS competentă din țara dumneavoastră⁷.

- ➔ Deși, așa cum a subliniat Curtea, exportatorii de date și importatorii de date sunt cei care au responsabilitatea primară de a aprecia ei înșiși că legislația țării terțe de destinație permite importatorului de date să respecte clauzele standard privind protecția datelor sau BCR înainte de a transfera date cu caracter personal în țara terță respectivă, AS vor juca, de asemenea, un rol important atunci când pun în aplicare RGPD și când emit decizii ulterioare privind transferurile către țări terțe.

Conform invitației Curții, pentru a evita emiterea unor decizii divergente, acestea vor continua să lucreze în cadrul CEPD pentru a asigura coerența, în special dacă trebuie să se interzică transferuri către țări terțe.

10) Ce fel de măsuri suplimentare pot introduce dacă utilizez SCC sau BCR pentru a transfera date către țări terțe?

- ➔ Măsurile suplimentare pe care le-ați putea avea în vedere, dacă este cazul, ar trebui să fie prevăzute de la caz la caz, ținând cont de toate împrejurările transferului și în urma evaluării legislației țării terțe pentru a verifica dacă aceasta asigură un nivel adecvat de protecție.

Curtea a subliniat faptul că exportatorul de date și importatorul de date sunt cei care au responsabilitatea primară de a efectua această evaluare și de a prevedea măsurile suplimentare necesare.

CEPD se află în curs de analizare a Hotărârii Curții pentru a stabili tipul măsurilor suplimentare care ar putea fi prevăzute pe lângă SCC sau BCR, dacă acestea sunt măsuri juridice, tehnice sau organizaționale, pentru transferul de date în țări terțe în cazul în care SCC sau BCR nu vor oferi în sine un nivel suficient al garanțiilor.

- ➔ CEPD analizează în continuare în ce ar putea consta aceste măsuri suplimentare și va prezenta mai multe orientări.

11) Apelez la o persoană împuternicită de operator care prelucrează datele pentru care sunt responsabil în calitate de operator; cum pot să știu dacă această persoană împuternicită de operator transferă date în SUA sau într-o altă țară terță?

---

⁷ A se vedea, în mod specific, considerentul 145 din Hotărârea Curții. În ceea ce privește SCC, a se vedea clauza 4 litera (g) din Decizia 2010/87/UE a Comisiei, precum și clauza 5 litera (a) din Decizia 2001/497/CE a Comisiei și anexa Setul II litera (c) din Decizia 2004/915/CE a Comisiei. În ceea ce privește BCR, a se vedea punctul 6.3 din WP256 rev.01 (aprobat de CEPD) și punctul 6.3 din WP257 rev.01 (aprobat de CEPD).

- ➔ Contractul pe care l-ați încheiat cu persoana împuternicită de operator în temeiul articolului 28.3 din RGPD trebuie să prevadă dacă transferurile sunt autorizate sau nu (ar trebui reținut faptul că un transfer înseamnă chiar și acordarea accesului la date dintr-o țară terță, spre exemplu în scopuri administrative).
- ➔ De asemenea, trebuie să se acorde o autorizație pentru însărcinarea de către persoane împuternicite de operator a unor persoane secundare împuternicite de operator cu transferul de date în țări terțe. Ar trebui să acordați atenție și să manifestați prudență în acest caz, deoarece o mare varietate de soluții de calcul pot implica transferul de date cu caracter personal într-o țară terță (de exemplu, în scopuri de stocare sau întreținere).

12) Ce pot face pentru a apela în continuare la serviciile persoanei împuternicite de operator, în cazul în care contractul semnat în conformitate cu articolul 28 alineatul (3) din RGPD indică faptul că datele pot fi transferate în SUA sau într-o altă țară terță?

- ➔ Dacă datele dumneavoastră pot fi transferate în SUA și nici nu pot fi prevăzute măsuri suplimentare pentru a asigura faptul că legislația SUA nu afectează nivelul de protecție echivalent în esență asigurat în SEE prin intermediul instrumentelor de transfer și nici nu se aplică derogări în temeiul articolului 49 din RGPD, singura soluție este de a negocia un amendament sau o clauză suplimentară la contractul dumneavoastră pentru a interzice transferurile în SUA. Datele ar trebui să fie nu doar stocate, ci și administrate în alt loc decât în SUA.
- ➔ Dacă datele dumneavoastră pot fi transferate într-o altă țară terță, ar trebui să verificați, de asemenea, legislația țării terțe respective pentru a vedea dacă aceasta respectă cerințele Curții și nivelul de protecție a datelor cu caracter personal prevăzut. Dacă nu se poate constata un temei adecvat pentru efectuarea de transferuri într-o țară terță, nu ar trebui să se transfere date cu caracter personal în afara teritoriului SEE, iar toate activitățile de prelucrare ar trebui să fie realizate în SEE.

Pentru Comitetul european pentru protecția datelor

Președinte

Andrea Jelinek